

Tillsynsprojekt 2012

- fritidsgårdar och lekland

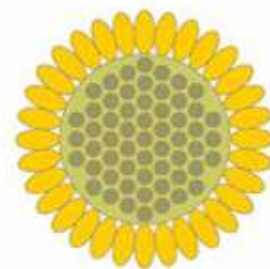
2012-09-13

Författare:

Anna Baggström

RAPPORT

HÄLSA

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND
136 81 HANINGE

Besöksadress:
RUDSJÖTERRASSEN 5
TEL: 08-606 93 00
FAX: 08-606 93 01

miljokontoret@smohf.se
www.smohf.se

Mål

Projektets mål är att successivt förbättra inomhusmiljön i fritidsgårdar och lekland, och därmed se till att barnen inte utsätts för hälsorisker vid vistelse i dessa miljöer.

Syfte

Besök har gjorts på 13 fritidsgårdar och 4 lekland i Tyresö, Haninge och Nynäshamns kommuner. Syftet med projektet var att granska verksamheternas egenkontrollarbete enligt miljöbalken, samt att granska lokalerna ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt.

Bakgrund

Fritidsgårdar är anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken¹ och omfattas av utökade krav på egenkontroll och dokumentation av egenkontrollen². Utifrån lagstiftningens krav på egenkontroll ska verksamheten undersöka och bedöma risker med verksamheten ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt. En del barn och ungdomar tillbringar mycket tid på fritidsgårdar, och om inomhusmiljön inte är tillfredsställande kan besökare utsättas för hälsorisker.

Lekland är inte anmälningspliktiga och kraven på egenkontroll är därför inte lika omfattande. Verksamheten ska dock också undersöka och bedöma risker med verksamheten ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt. Många barn samlas på samma ställe i lekland, egenkontrollen är därför ett viktigt verktyg för att undvika smittspridning. Lekland och fritidsgårdar har inte fått tillsynsbesök tidigare, och har därför prioriterats under 2012.

Avgränsning

Alla fritidsgårdar och alla lekland i Nynäshamn, Tyresö och Haninge omfattades av projektet. Egenkontrollen omfattar alla områden som kan påverka hälsa eller miljö. I detta projekt har dock fokus legat på städning, buller, ventilation, kemikalier, rökning, fukt, inomhustemperatur och allergi.

Resultat

Resultatet bygger på statistik från 17 besökta fritidsgårdar och lekland. Nästan samtliga verksamheter (15 av 17) verksamheter har fått anmärkningar gällande någon del av egenkontrollen. Flest anmärkningar har konstaterats inom områdena ventilation, buller och städning. Vad gäller ventilation har den brist som genererat flest anmärkningar gällt tillgången till obligatoriskt ventilationsprotokoll (OVK) och tillhörande luftflödesprotokoll. Verksamheten ska ha tillgång till protokollen för att veta att det finns tillräckliga luftflöden för antalet personer som använder lokalerna. Inom området buller har bristerna främst gällt kännedom om riktvärden för höga ljudnivåer för barn samt rutiner för att efterleva riktvärden vid exempelvis konserter och diskotek.

Brister som konstaterats inom städning gällde oftast avsaknad av rutiner för storstädning, det vill säga rutiner för rengöring av inredning och svåråtkomliga ytor. Brister i rutiner för rengöring av leksaker konstaterades också.

¹ § 38 i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

² förordning (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll

Vid rundvandring i lokalerna noterades bland annat brister i städning på flertalet verksamheter och där främst städning av svåråtkomliga utrymmen och städutrymmen.

Vid besöken kontrollerades också verksamheternas rutiner för rökning. I stort sett alla verksamheter hade bra rutiner för rökning och var medvetna om att rökförbud råder i lokaler som allmänheten har tillgång till. De flesta hade också bra rutiner för att fånga upp fuktskador.

Kontrollpunkt	Antal verksamheter som fått anmärkning (totalt antal besökta verksamheter 17 st)
Egenkontroll	
Rutiner gällande ventilation	15
Rutiner gällande städning	13
Rutiner gällande rökning	1
Rutiner gällande buller	6
Kemikaliehantering	2
Rutiner gällande fukt	2
Rutiner gällande inomhustemperatur	1
Rutiner gällande vattentemperatur	3
Rutiner gällande allergi	5
Rundvandring i lokalerna	
Bristfällig städning i lokalerna	8
Bristfällig ventilation vid stickprovsmätning	4
Buller	2
Brister i städutrymme	6

Uppföljning

Verksamhetsutövarna uppmanas att åtgärda konstaterade brister inom ramen för sitt egenkontrollarbete. Anmärkningarna kommer att följas upp vid förbundets kommande besök, eller vid stickprovskontroller.

Slutsats

Gemensamt för alla inspekterade verksamheter är att de har bristande kännedom om egenkontrollkravet och dess innebörd. De områden som fått flest anmärkningar är rutiner för städning och rutiner för ventilation. Vid rundvandring i lokalerna har också bristfällig städning noterats i ungefär hälften av de verksamheter som besökts. Städningen bidrar till att olika föroreningar som kan påverka luftkvaliteten förs bort eller minskas. Städade lokaler minskar också risken för smittspridning, allergiska reaktioner och dålig luftkvalitet. Bra ventilation behövs för att få in tillräckligt med frisk luft i lokalerna. Egenkontrollen är ett verktyg för att se till att de områden som kan påverka barnens hälsa och miljö kontrolleras, och att eventuella brister åtgärdas och följs upp. Fritidsgårdar och lekland har inte tidigare fått besök av förbundet. Förhoppningen är att verksamheterna efter förbundets besök fått information om de områden inom egenkontrollen som behöver ses över, och att en process startats för att ständigt förbättra de rutiner som behövs för att miljöbalkens krav ska efterlevas.

Fortsatt arbete

Tillsynsintervallet för fritidsgårdar och lekland har bestämts till var 4:e år. Vid nästa tillsynsbesök kommer anmärkningarna följas upp och de områden inom egenkontrollen som inte kontrollerats inom ramen för detta projekt kommer att gås igenom.